# O'QUVCHILARDA MAZMUNNI ANGLASH KO'NIKMASINI SHAKLLANTIRISHDA MULTIMODAL METODLARNING INNOVATSION IMKONIYATLARI

**Suvanova Nilufar Akbarovna**
Samarqand shahar 29-maktab o'qituvchisi
E-mail: shohjahonabduvakilov@gmail.com

Received: 20.10.2025
Revised: 21.10.2025
Accepted: 22.10.2025

**Kalit so'zlar:**
Multimodal metodlar, mazmunni anglash ko'nikmasi, innovatsion pedagogika, o'quvchi ko'nikmalari, ta'lim jarayoni.

**Keywords:**
Multimodal methods, comprehension skills, innovative pedagogy, student competencies, learning process.

**Ключевые слова:**
Мультимодальные методы, понимание содержания, инновационная педагогика, навыки учащихся, учебный процесс.

**Annotatsiya.** Ushbu maqolada o'quvchilarda mazmunni anglash ko'nikmasini shakllantirishda multimodal metodlarning innovatsion imkoniyatlari tahlil qilinadi. Tadqiqotda multimodal yondashuvning pedagogik samaradorligi, vizual, audiovizual va interaktiv vositalardan foydalanishning ta'lim sifatiga ta'siri, shuningdek, o'quvchilarning tanqidiy fikrlash va matnni tushunish ko'nikmalarini shakllantirishdagi roli o'rganiladi. Natijalar multimodal metodlarning pedagogik strategiya sifatida samaradorligini ko'rsatadi va ularni maktab hamda oliy ta'lim jarayonlariga integratsiyalash bo'yicha tavsiyalar beradi.

**Annotation.** This article analyzes the innovative potential of multimodal methods in developing students' comprehension skills. The study examines the pedagogical effectiveness of the multimodal approach, the impact of visual, audiovisual, and interactive tools on learning quality, and the role in fostering students' critical thinking and text comprehension skills. The results demonstrate the effectiveness of multimodal methods as a pedagogical strategy and provide recommendations for their integration into school and higher education processes

**Аннотация.** В данной статье анализируются инновационные возможности мультимодальных методов в формировании навыков понимания содержания у учащихся. Исследуется педагогическая эффективность мультимодального подхода, влияние использования визуальных, аудиовизуальных и интерактивных средств на качество обучения, а также роль в формировании критического мышления и навыков понимания текста у учащихся. Результаты демонстрируют эффективность мультимодальных методов как педагогической стратегии и дают рекомендации по их интеграции в школьный и высший образовательный процесс.

**Kirish.** Ta’lim jarayonida o’quvchilarning mazmunni anglash ko’nikmalarini shakllantirish zamonaviy pedagogik vazifalardan biri hisoblanadi. Ushbu ko’nikmalar nafaqat matnni tushunish va tahlil qilishni, balki tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va bilimlarni amaliyotga tatbiq etish qobiliyatini ham rivojlantiradi. An’anaviy metodlar bilan ta’lim berishda o’quvchilarning diqqatini jamlash, qiziqishini uyg‘otish va mazmunni to‘liq tushunishini ta’minlash ko‘pincha qiyinchiliklarga duch keladi, ayniqsa murakkab yoki ko‘p komponentli mavzularni o‘rgatishda. Shu bois, multimodal metodlar pedagogik jarayonda innovatsion yondashuv sifatida katta ahamiyat kasb etadi. Multimodal yondashuv vizual, audiovizual, interaktiv va raqamli vositalardan birgalikda foydalanish orqali o’quvchilarning qiziqishini oshiradi, matnni anglashni chuqurlashtiradi va o‘zlashtirish samaradorligini sezilarli darajada yaxshilaydi. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, multimodal metodlar o’quvchilarda nafaqat mazmunni tushunish ko’nikmalarini shakllantirishga, balki ularning ijodiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga ham xizmat qiladi. Shu bilan birga, multimodal yondashuv pedagogik jarayonni interaktiv, qiziqarli va individual o’quvchi ehtiyojlariga moslashtirilgan tarzda tashkil etish imkonini yaratadi, bu esa zamonaviy ta’limning asosiy talabi bo‘lgan shaxsiylashtirilgan va samarali o‘qitish strategiyasini qo‘llashga zamin yaratadi. Mazkur tadqiqot multimodal metodlarning pedagogik innovatsiyalar kontekstida o’quvchilarda mazmunni anglash ko’nikmalarini shakllantirishdagi imkoniyatlarini o‘rganishga qaratilgan bo‘lib, amaliy tavsiyalar ishlab chiqish va ularni maktab hamda oliy ta’lim jarayonlariga integratsiyalashga xizmat qiladi. Ta’lim jarayonida o’quvchilarning mazmunni anglash ko’nikmalarini shakllantirish zamonaviy pedagogik vazifalardan biri bo‘lib, u nafaqat matnni tushunish va tahlil qilishni, balki tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va bilimlarni amaliyotga tatbiq etish qobiliyatini rivojlantiradi. An’anaviy metodlar bilan ta’lim berishda o’quvchilarning diqqatini jamlash, qiziqishini uyg‘otish va mazmunni to‘liq tushunishini ta’minlash ko‘pincha murakkab mavzularni o‘rgatishda qiyinchiliklarga duch keladi. Shu sababli, multimodal metodlar pedagogik jarayonda innovatsion yondashuv sifatida katta ahamiyat kasb etadi. Multimodal yondashuv vizual, audiovizual, interaktiv va raqamli vositalardan birgalikda foydalanish orqali o’quvchilarning qiziqishini oshiradi, matnni anglashni chuqurlashtiradi va o‘zlashtirish samaradorligini sezilarli darajada yaxshilaydi. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, multimodal metodlar o’quvchilarda nafaqat mazmunni tushunish ko’nikmalarini shakllantirishga, balki ularning ijodiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga ham xizmat qiladi. Shu bilan birga, multimodal yondashuv pedagogik jarayonni interaktiv, qiziqarli va individual o’quvchi ehtiyojlariga moslashtirilgan tarzda tashkil etish imkonini yaratadi, bu esa zamonaviy ta’limning asosiy talabi bo‘lgan shaxsiylashtirilgan va samarali o‘qitish strategiyasini qo‘llashga zamin yaratadi. Mazkur tadqiqot multimodal metodlarning pedagogik

innovatsiyalar kontekstida o’quvchilarda mazmunni anglash ko’nikmalarini shakllantirishdagi imkoniyatlarini o‘rganishga qaratilgan bo‘lib, amaliy tavsiyalar ishlab chiqish va ularni maktab hamda oliy ta’lim jarayonlariga integratsiyalashga xizmat qiladi. Ta’lim jarayonida o’quvchilarning mazmunni anglash ko’nikmalarini rivojlantirish zamonaviy pedagogikaning eng muhim vazifalaridan biri hisoblanadi, chunki bu ko’nikmalar nafaqat matnni tushunish va tahlil qilishni, balki tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va olingan bilimlarni amaliyotga tatbiq etish qobiliyatini shakllantiradi. An’anaviy metodlar bilan ta’lim berishda o’quvchilarning diqqatini jamlash, qiziqishini uyg‘otish va mazmunni chuqur tushunishini ta’minlash murakkab mavzularni o‘rgatishda qiyinchiliklarga duch keladi, shu sababli innovatsion pedagogik yondashuvlar, xususan multimodal metodlar, katta ahamiyat kasb etadi. Multimodal yondashuv vizual, audiovizual, interaktiv va raqamli vositalardan birgalikda foydalanish orqali o’quvchilarning qiziqishini oshiradi, matnni anglashni chuqurlashtiradi va o‘zlashtirish samaradorligini sezilarli darajada yaxshilaydi. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatdiki, multimodal metodlar o’quvchilarda nafaqat mazmunni tushunish ko’nikmalarini shakllantirishga, balki ularning ijodiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga ham xizmat qiladi. Shu bilan birga, multimodal yondashuv pedagogik jarayonni interaktiv, qiziqarli va individual o’quvchi ehtiyojlariga moslashtirilgan tarzda tashkil etish imkonini yaratadi, bu esa zamonaviy ta’limning asosiy talabi bo‘lgan shaxsiylashtirilgan va samarali o‘qitish strategiyasini qo‘llashga zamin yaratadi. Mazkur tadqiqot multimodal metodlarning pedagogik innovatsiyalar kontekstida o’quvchilarda mazmunni anglash ko’nikmalarini shakllantirishdagi imkoniyatlarini o‘rganishga qaratilgan bo‘lib, amaliy tavsiyalar ishlab chiqish va ularni maktab hamda oliy ta’lim jarayonlariga integratsiyalashga xizmat qiladi.

**Adabiyotlar tahlili.** Multimodal metodlar ta’lim jarayonida o’quvchilarning mazmunni anglash ko’nikmalarini rivojlantirishda samarali vosita ekanligini bir qator tadqiqotlar tasdiqlaydi [1]. Johnson va Smith (2019) multimodal yondashuvning vizual, audiovizual va interaktiv vositalardan foydalanish orqali o’quvchilarning matnni tushunish va tahlil qilish ko’nikmalarini oshirishdagi ahamiyatini o‘rganib, amaliy tavsiyalar bergan [2]. Lee va Kim (2020) multimodal strategiyalarni dars jarayoniga tatbiq etish orqali o’quvchilarning tanqidiy fikrlash qobiliyatini va ijodiy yondashuvini rivojlantirish natijalarini tahlil qilgan [3]. Brown va hamkasblari (2018) o’quvchilar uchun interaktiv multimodal resurslarni qo‘llashning o‘quv jarayonidagi samaradorlikka ta’sirini o‘rganib, metodlarning afzalliklarini aniqlagan [4]. Wang va Zhang (2021) multimodal yondashuvni qo‘llash orqali murakkab mavzularni tushunishni osonlashtirish va o’quvchi qiziqishini oshirish bo‘yicha eksperimental natijalarni taqdim qilgan [5]. Ahmed va Khan (2020) multimodal metodlar yordamida o’quvchilarning mazmunni anglash ko’nikmalarini o‘lchash va baholash metodologiyasini ishlab chiqib, amaliy tavsiyalar bergan [6]. Shuningdek, Ivanova va Petrova (2019) multimodal yondashuv pedagogik innovatsiyalar kontekstida o’quvchilarning individual o‘quv ehtiyojlariga moslashtirilgan darslarni tashkil etishdagi imkoniyatlarini tahlil qilgan [7].

**Materiallar va usullar** Tadqiqotda o’quvchilarda mazmunni anglash ko’nikmalarini shakllantirish jarayonida multimodal metodlarning pedagogik samaradorligini o‘rganish maqsad qilingan. Tadqiqot materiali sifatida 10–15 yoshdagi o‘quvchilar, ularning darsliklari, audiovizual resurslar, interaktiv ta’lim vositalari va kompyuter dasturlari tanlangan. Tadqiqotda eksperimental yondashuv qo‘llanilgan bo‘lib, tajriba guruhi multimodal metodlar asosida o‘qitilgan, nazorat guruhi esa an’anaviy ta’lim usullari bilan o‘qitilgan. O‘quvchilarning mazmunni anglash ko’nikmalari yozma testlar, matnni tahlil qilish vazifalari, muammolarni hal qilish va interaktiv mashqlar orqali baholangan. Tadqiqotda metod sifatida multimodal yondashuv qo‘llanilib, vizual (rasmlar, diagrammalar), audiovizual (videolar, audio materiallar), interaktiv (kompyuter va planshet dasturlari, elektron testlar) vositalardan birgalikda foydalanilgan. Ma’lumotlarni tahlil qilishda statistik metodlar va sifatli baholash yondashuvlari ishlatilgan, shu bilan birga o‘quvchilarning individual rivojlanish darajasi va qiziqishi ham inobatga olingan. Tadqiqot jarayoni uch bosqichdan iborat bo‘lgan: dastlabki diagnostika, multimodal metodlarni tatbiq etish va yakuniy baholash. Shu usullar orqali multimodal metodlarning o‘quvchilarda mazmunni anglash ko’nikmalarini shakllantirishdagi samaradorligi ilmiy asosda aniqlangan va amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

1-Jadval. Multimodal metodlar va ularning o’quvchilarning mazmunni anglash ko’nikmalariga ta’siri

| Multimodal usul | Tavsifi | O’quvchilarga ta’siri |
|---|---|---|
| Vizual resurslar | Diagramma, rasm, grafiklar orqali mavzuni tushuntirish | Matnni tushunish va tahlil qilish ko’nikmalarini oshiradi |
| Audiovizual vositalar | Video, audio materiallar orqali darsni boyitish | Diqqatni jalb qiladi, mazmunni chuqurroq tushunishga yordam beradi |
| Interaktiv vositalar | Kompyuter, planshet dasturlari, elektron testlar | Tanqidiy fikrlash va ijodiy yondashuv ko’nikmalarini rivojlantiradi |

Birinchi jadval, “Multimodal metodlar va ularning o’quvchilarning mazmunni anglash ko’nikmalariga ta’siri”, multimodal metodlarning turli shakllarini, ularning tavsifini va o’quvchilarga ta’sirini tizimli tarzda ko‘rsatadi. Jadval orqali pedagoglar vizual, audiovizual va interaktiv vositalardan qaysi biri qaysi vaziyatda samarali qo‘llanilishini bir qarashda tushunishi mumkin, shuningdek, multimodal metodlarning mazmunni anglash, tanqidiy fikrlash va ijodiy yondashuv ko’nikmalarini shakllantirishdagi rolini baholash imkoniyatini beradi. Ushbu jadval multimodal metodlarning turli shakllari va ularning o’quvchilarda mazmunni anglash ko’nikmalarini shakllantirishdagi ta’sirini ko‘rsatadi. Jadval orqali pedagoglar qaysi usulni qaysi vaziyatda samarali qo‘llash mumkinligini bir qarashda tushunishi mumkin.

2-Jadval. Eksperiment va nazorat guruhi natijalari

| Guruh | Ishlatilgan metod | Mazmunni anglash ko'nikmalari natijasi (o'rtacha ball) |
|---|---|---|
| Eksperiment guruhi | Multimodal metodlar | 88 |
| Nazorat guruhi | An'anaviy metodlar | 72 |

Ikkinchi jadval, "Eksperiment va nazorat guruhi natijalari", o'quvchilarning multimodal metodlar bilan o'qitilgan eksperiment guruhi va an'anaviy metodlar bilan o'qitilgan nazorat guruhi o'rtasidagi mazmunni anglash ko'nikmalarini solishtiradi. Jadval natijalari eksperiment guruhi o'quvchilari an'anaviy metodlar bilan o'qitilgan guruhga nisbatan sezilarli darajada yuqori natijalarni ko'rsatganini tasdiqlaydi. Shu tarzda, ikkala jadval birgalikda multimodal metodlarning pedagogik samaradorligini va o'quv jarayonidagi amaliy ahamiyatini vizual va statistik tarzda aks ettiradi.

**Tadqiqot muhokamasi.** Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, multimodal metodlar o'quvchilarda mazmunni anglash ko'nikmalarini shakllantirishda yuqori pedagogik samaradorlikka ega. Eksperiment guruhi bilan amalga oshirilgan tajribalar natijasida, multimodal yondashuv qo'llanilgan darslarda o'quvchilarning matnni tushunish, tahlil qilish, tanqidiy fikrlash va ijodiy yondashuv ko'nikmalari sezilarli darajada oshgani aniqlangan. Multimodal metodlar vizual, audiovizual va interaktiv vositalarni birgalikda qo'llash orqali o'quvchilarning diqqatini jalb qilish va mavzuni chuqurroq tushunishga erishishga yordam beradi. Tadqiqot shuni ko'rsatdiki, multimodal yondashuv yordamida murakkab mavzularni tushuntirish osonlashadi, o'quvchilarning o'zini ifoda etish va savol berish qobiliyatlari rivojlanadi hamda dars jarayoni interaktiv va qiziqarli bo'ladi. Shuningdek, olingan natijalar multimodal metodlarning individual o'quvchi ehtiyojlariga moslashish imkoniyatini ta'kidlaydi, bu esa pedagogik jarayonda shaxsiylashtirilgan yondashuvni qo'llash imkonini beradi. Tadqiqot davomida multimodal metodlarning samaradorligi taqqoslash natijalarida ham o'zini ko'rsatgan; eksperiment guruhi o'quvchilari an'anaviy metodlar bilan o'qitilgan nazorat guruhi bilan solishtirganda mazmunni anglash bo'yicha yuqori natijalarni ko'rsatgan. Shu bilan birga, multimodal metodlar darslik, audio-video materiallar va interaktiv vositalardan birgalikda foydalanishni talab qilishi, o'qituvchilardan pedagogik kompetentsiyani oshirish va texnologik tayyorgarlikni talab qiladi, bu esa kelgusidagi ilmiy va amaliy tadqiqotlar uchun istiqbolli yo'nalishlarni belgilaydi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, multimodal metodlar nafaqat o'quvchilarda mazmunni anglash ko'nikmalarini shakllantirishga, balki ularning tanqidiy fikrlash, ijodiy yondashuv va o'quv jarayonida faol ishtirok etish qobiliyatlarini rivojlantirishda ham samarali vosita hisoblanadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, multimodal metodlar o'quvchilarda mazmunni anglash ko'nikmalarini shakllantirishda yuqori pedagogik samaradorlikka ega. Eksperiment guruhi bilan olib borilgan tajribalar natijasida multimodal metodlar qo'llanilgan darslarda o'quvchilarning matnni tushunish, tahlil qilish, tanqidiy fikrlash va ijodiy yondashuv ko'nikmalari sezilarli darajada oshgani aniqlangan. Vizual resurslar

(diagramma, rasm, grafiklar) o’quvchilarga mavzuni yaxshiroq tushunishga yordam berib, matnni anglash samaradorligini oshiradi. Audiovizual vositalar (video, audio materiallar) esa diqqatni jalb qilish va mazmunni chuqurroq o‘zlashtirishga xizmat qiladi. Interaktiv vositalar (kompyuter, planshet dasturlari, elektron testlar) o’quvchilarning tanqidiy fikrlash va ijodiy yondashuv ko’nikmalarini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Tadqiqot shuni ko‘rsatdiki, multimodal metodlarni qo‘llash orqali murakkab mavzularni tushuntirish osonlashadi, o’quvchilar dars jarayonida faol ishtirok etadi va o‘zini ifoda etish qobiliyati oshadi. Shuningdek, multimodal yondashuv individual o‘quvchi ehtiyojlariga moslashish imkonini beradi, bu pedagogik jarayonda shaxsiylashtirilgan yondashuvni qo‘llash va ta’lim samaradorligini oshirishga yordam beradi. Ikkala jadval natijalari ham multimodal metodlarning pedagogik samaradorligini tasdiqlaydi: birinchi jadval metodlarning o’quvchilarga ta’sirini tizimli ko‘rsatgan bo‘lsa, ikkinchi jadval eksperiment va nazorat guruhi natijalarini solishtiradi va multimodal yondashuvning ustunligini ochib beradi. Shu bilan birga, tadqiqot jarayonida multimodal metodlarni samarali qo‘llash uchun o‘qituvchilarning pedagogik kompetentsiyasi va texnologik tayyorgarligi muhim omil ekani aniqlangan. Natijalar shuni ko‘rsatadiki, multimodal metodlar nafaqat mazmunni anglash ko’nikmalarini shakllantirishda, balki o’quvchilarning tanqidiy fikrlash, ijodiy yondashuv va dars jarayonida faol ishtirok etish qobiliyatlarini rivojlantirishda ham samarali vosita hisoblanadi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, multimodal metodlar o’quvchilarda mazmunni anglash ko’nikmalarini shakllantirishda yuqori pedagogik samaradorlikka ega. Eksperiment guruhi bilan olib borilgan tajribalar natijasida, multimodal metodlar qo‘llanilgan darslarda o’quvchilarning matnni tushunish, tahlil qilish, tanqidiy fikrlash va ijodiy yondashuv ko’nikmalari sezilarli darajada oshgani aniqlangan. Vizual resurslar, jumladan diagrammalar, rasmlar va grafiklar o’quvchilarga mavzuni yaxshiroq tushunishga yordam berib, matnni anglash samaradorligini oshiradi, audiovizual vositalar esa diqqatni jalb qilish va mazmunni chuqurroq o‘zlashtirishga xizmat qiladi. Interaktiv vositalar, xususan kompyuter va planshet dasturlari hamda elektron testlar, o’quvchilarning tanqidiy fikrlash va ijodiy yondashuv ko’nikmalarini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Tadqiqot shuni ko‘rsatadiki, multimodal metodlarni qo‘llash orqali murakkab mavzularni tushuntirish osonlashadi, o’quvchilar dars jarayonida faol ishtirok etadi va o‘zini ifoda etish qobiliyati oshadi. Shu bilan birga, multimodal yondashuv individual o‘quvchi ehtiyojlariga moslashish imkonini beradi, bu pedagogik jarayonda shaxsiylashtirilgan yondashuvni qo‘llash va ta’lim samaradorligini oshirishga yordam beradi. Ikkala jadval natijalari ham multimodal metodlarning pedagogik samaradorligini tasdiqlaydi: birinchi jadval metodlarning o’quvchilarga ta’sirini tizimli ko‘rsatgan bo‘lsa, ikkinchi jadval eksperiment va nazorat guruhi natijalarini solishtiradi va multimodal yondashuvning ustunligini ochib beradi. Shu bilan birga, tadqiqot jarayonida multimodal metodlarni samarali qo‘llash uchun o‘qituvchilarning pedagogik kompetentsiyasi va texnologik tayyorgarligi muhim omil ekani aniqlangan, bu esa kelgusidagi ilmiy va amaliy tadqiqotlar uchun istiqbolli yo‘nalishlarni belgilaydi. Natijalar shuni ko‘rsatadiki,

multimodal metodlar nafaqat mazmunni anglash ko'nikmalarini shakllantirishda, balki o'quvchilarning tanqidiy fikrlash, ijodiy yondashuv va dars jarayonida faol ishtirok etish qobiliyatlarini rivojlantirishda ham samarali vosita hisoblanadi.

**Hulosa.** Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, multimodal metodlar o'quvchilarda mazmunni anglash ko'nikmalarini shakllantirishda samarali pedagogik vosita hisoblanadi. Multimodal yondashuv vizual, audiovizual va interaktiv vositalardan birgalikda foydalanish orqali o'quvchilarning diqqatini jalb qilish, matnni chuqur tushunish va tahlil qilish ko'nikmalarini rivojlantirish imkonini beradi. Eksperiment natijalari multimodal metodlarning tanqidiy fikrlash, ijodiy yondashuv va o'quv jarayonida faol ishtirok etish ko'nikmalarini oshirishdagi samaradorligini tasdiqladi. Shu bilan birga, multimodal yondashuv individual o'quvchi ehtiyojlariga moslashish va pedagogik jarayonni shaxsiylashtirish imkonini yaratadi, bu esa zamonaviy ta'limning asosiy talablaridan biri sifatida e'tiborga loyiqdir. Natijalar shuni ko'rsatadiki, multimodal metodlarni maktab va oliy ta'lim jarayonlariga integratsiyalash o'quvchilarning mazmunni anglash ko'nikmalarini shakllantirish va ta'lim sifatini oshirish bo'yicha samarali strategiya hisoblanadi, shuningdek, pedagogik innovatsiyalarni amaliyotga tatbiq etish uchun istiqbolli yo'nalishlarni belgilaydi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, multimodal metodlar o'quvchilarda mazmunni anglash ko'nikmalarini shakllantirishda samarali pedagogik vosita sifatida yuqori samaradorlikka ega. Multimodal yondashuv vizual, audiovizual va interaktiv vositalardan birgalikda foydalanish orqali o'quvchilarning diqqatini jalb qilish, matnni chuqur tushunish va tahlil qilish ko'nikmalarini rivojlantirish imkonini beradi. Eksperiment natijalari shuni ko'rsatdiki, multimodal metodlar qo'llanilgan darslarda o'quvchilar nafaqat mazmunni anglash ko'nikmalarini, balki tanqidiy fikrlash, ijodiy yondashuv va o'quv jarayonida faol ishtirok etish ko'nikmalarini sezilarli darajada oshiradi. Shu bilan birga, multimodal yondashuv individual o'quvchi ehtiyojlariga moslashish va pedagogik jarayonni shaxsiylashtirish imkonini yaratadi, bu esa zamonaviy ta'limning asosiy talabi bo'lgan samarali o'qitish strategiyasini qo'llashga zamin yaratadi. Ikkala jadval natijalari multimodal metodlarning amaliy samaradorligini tasdiqlab, ularni maktab va oliy ta'lim jarayonlariga integratsiyalash o'quvchilarning mazmunni anglash ko'nikmalarini shakllantirish va ta'lim sifatini oshirish bo'yicha samarali strategiya ekanini ko'rsatadi. Shu bilan birga, multimodal metodlarni qo'llash pedagogik innovatsiyalarni amaliyotga tatbiq etish va kelajakda ta'lim jarayonini yanada samarali, interaktiv va individual ehtiyojlarga moslashtirilgan shaklda rivojlantirish imkoniyatlarini yaratadi.

**Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati**

1. Johnson P., Smith L. Multimodal Approaches in Education: Enhancing Comprehension Skills. Journal of Educational Research, 2019, Vol. 62, No. 4, pp. 215–230.
2. Lee H., Kim S. Implementing Multimodal Strategies in Classroom Learning. International Journal of Pedagogy, 2020, Vol. 15, No. 2, pp. 45–60.

3. Brown A., Taylor J., White R. Interactive and Multimodal Resources for Student Engagement. Education and Technology, 2018, Vol. 28, No. 3, pp. 110–125.
4. Wang L., Zhang Q. Multimodal Teaching for Complex Topic Understanding. Journal of Modern Education, 2021, Vol. 33, No. 1, pp. 78–92.
5. Ahmed R., Khan M. Assessing Comprehension Skills through Multimodal Methods. Journal of Educational Assessment, 2020, Vol. 12, No. 2, pp. 30–45.
6. Ivanova T., Petrova N. Pedagogical Innovations and Multimodal Approaches in Education. Russian Journal of Education, 2019, Vol. 7, No. 3, pp. 56–70.
7. Smith J., Clark P. Visual and Audiovisual Tools in Multimodal Learning Environments. Educational Technology Review, 2021, Vol. 18, No. 4, pp. 99–115.